

TOIMINTAKERTOMUS

Kesä 2022

TAMPEREEN
KESÄSIIRTOLAYHDISTYS RY

Veera Salminen

Terveiset Sorjan kesästä 2022

Juhllainen leirikesa 2022 on saatu onnellisesti päätökseen. Kesään on mahtunut ennen kaikkea kunniallisia ja komeita lukuja. Tässä muutama nosto: Sorjan leirikeskukseen päärakennus täytti 115 vuotta, leirien järjestäjä Tampereen Kesäsiirtolayhdistys sen sijaan täytti pyöreät 30 vuotta ja leirikesäänsä Sorjan leireillä vietti ennätyselliset 439 leiriläistä. Edellinen leiriläisennätys 431 leiriläistä on ennen koronaa vuoden 2019 kesältä. Tänä vuonna leireille myös haki ennätysellisesti päälle 550 lasta ja nuorta. Kysyntä lasten ja nuorten leireistä ei ole hiipumassa, päinvastoin!

Yhä useammalta leiriläiseltä kuulee, kuinka heidän vanhempansa tai jopa isovanhempansa ovat käyneet Sorjassa leireilemässä. Tämä kertoo siitä, että Sorjan henki elää vahvana ihmisten sydämissä. Sorja on ympäristönäkin täysin ainutlaatuinen ja valloittava. Leiritoiminta itsessään voi kuulostaa hyvinkin tavanomaiselta kesätekemiseltä, mutta leirikaverit ja ympäristö tuovat aina oman mausteensa muistoihin.

Leirien runko koostuu viidestä ruokailusta, joiden välissä on monipuolista, ennalta suunniteltua ohjelmaa. Sorjan tähti, MAKE III ja viimeisen illan festarit ovat jokaisen leirin ohjelmassa. Sorjan munkit ovat myös vakiinnuttaneet paikkansa yhdellä välipalalla jokaisella leirillä. Nämä tuovat jotakin sellaista jatkuvuutta, jota leiriläiset osaavat odottaa leiriltään kesästä toiseen. Viimeiselle leirille saimme vieraaksi kaksi vanhaa leiriläistä, jotka olivat olleet leiriläisinä 2000-luvun alussa. Lämpimät muistot siis palauttavat Sorjaan myöhemminkin. Kuka tietää, ehkä heidänkin lapsensa saivat kokea tulevina kesinä ainutlaatuisen Sorjan taian.

Syksyn lähestyessä isoin ja olennaisin kysymys taitaa kuitenkin olla, miten kesä onnistui. Vettä satoi välillä hurjastikin, mutta pääsääntöisesti paistoi aurinko. Koti-ikävä ja flunssa lähetti muutamia leiriläisiä kotiin kesken leirin, mutta valtaosa kuitenkin vietti leirinsä loppuun asti. Kesään mahtui myös riitojen ja muiden hieman ikävämpien tilanteiden selvittelyt, mutta silti

johtajan näkökulmasta jälleen kerran hyvä kesä. Onnistuneista leiripäivistä kertoo tapahtumien sijaan ennen kaikkea leiriläisten iloiset ja hymyntäytteiset ilmeet, lähtöpäivänä aistittava haikeus lähdöstä ja toivottavasti myös seuraavan kesän hakijamäärät. Tänäkin kesänä ”vanhoja” leiriläisiä oli jokaisella leirillä useampi ja viimeistä kesäänsä Sorjassa viettäviä ”veteraaneja” hurjat kuusitoista.

Myös henkilökunnasta monet palaavat Sorjaan kesä toisensa jälkeen. Leirikokemusten toteuttajina kesän henkilökunta on myös korvaamattomassa roolissa. Henkilökunnan hakuaika alkaa jo alkuvuodesta heti rakettipaukkeen jälkeen. Suurin osa ohjaushenkilöstöstä on opettajaksi opiskelevia, mutta myös jo valmistuneita opettajia. Oman alan töitä ei kesäisin ole tarjolla, joten nämä leirit antavat hienon mahdollisuuden kartuttaa kokemusta lasten ja nuorten kanssa työskentelemisestä. Haluan vielä kiittää lämpimästi koko kesän henkilökuntaa tärkeästä työstä yhdistyksen ja jokaisen leiriläisen hyväksi.

Iso kiitos myös kaikille yhdistyksen tukijoille, jotka antavat taloudelliset mahdollisuudet leirien järjestämiselle ja Tampereen kaupungilla, joka huolehtii leiripaikan ylläpidosta, mutta myös on yksi suurimmista yhdistyksen avustajista. Yhdessä tukijoidensa kanssa yhdistys mahdollistaa Sorjan hengen ylläpitämisen ja siten kallisarvoisten leirikokemusten kirjoitus kultaisille muistojen sivuille jatkuu tulevaisuudessakin.

Kesän 2022 leirit

1. Hyppy kesään

ti 07.06. – la 11.06.2022 (5pv)

2. Vipeltäjät I

ti 14.06. – pe 17.06.2022 (4pv)

3. Vipeltäjät II

ma 20.06. – to 23.06.2022 (4pv)

4. Kesäpelit

ma 27.06. – la 02.07.2022 (6pv)

5. Kesäfiilis

ma 06.07. – su 10.07.2022 (5pv)

6. Kesäseikkailu

to 14.07 – ke 20.07.2022 (7pv)

7. Sorjan Parhaat

ma 25.07. – ma 01.08.2022 (8pv)

	Hyppy Kesään	Vipeltäjät 1	Vipeltäjät 2	Kesäpelit	Kesäfiilis	Seikkailu	Parhaat	yht.	KA
Pojat	25	25	25	25	14	27	26	169	38 %
Tytöt	38	38	41	36	50	31	38	272	62 %
muu	*	-	-	-	*	*	*	3	<1 %
Yhteensä	63	63	66	61	64	58	64	439	63
Kapasiteetti %	93 %	93 %	97 %	90 %	94 %	85 %	94 %	92 %	
esikoululaisia	2	-	1	1	-	1			1 %
vuosiluokat 1–6	55	63	67	57	64	53	11		84 %
vuosiluokat 7–9	4	-	-	3	-	4	53		15 %

Leiriläisten valinta

Helmi-maaliskuun aikana jokaiseen tamperelaiseen alakouluun jaetaan esitteitä leireistä. Varsinainen hakuaika leirille on auki maali-huhtikuun aikana, mutta leiripaikat täytetään vasta hakuajan päätyttyä. Lapset sijoitetaan aluksi leireittäin ensisijaisille hakukohteille. Useampana vuonna yksittäisille leireille on reilusti enemmän hakijoita 68 leiripaikkaan nähden. Tänä kesänä Vipeltäjät -leireille haki yhteensä 209 lasta. Täysiltä leireiltä katsotaan leiriläisten toiset leirivaihtoehdot ja pyritään järjestämään heille paikka toiselta leiriltä. Leirihakemuksessa kysytään kaveri- ja sisarustoiveita, jotka otetaan huomioon leiripaikkoja täytettäessä. Mahdollisuuksien mukaan lasten valinnoissa huomioidaan myös viranomaisten lausunnot. Näin leiripaikka voidaan osoittaa sitä eniten tarvitseville. Mikäli jäljelle jää keskenään tasavertaisia hakijoita, joilla ei ole kuin yksi hakuvaihtoehto, loput leiripaikat täytetään satunnaisesti arpomalla ja loput jäävät jonoon kyseiselle leirille. Leiripaikkojen hakuajan päätyttyä leirijohtaja voi ottaa vastaan jälki-ilmoittautumisia sähköpostitse. Varsinaisen hakuajan puitteissa hakemuksen jättäneet ovat kuitenkin etusijalla. Omat haasteensa paikkoja täytettäessä tulee hakijoiden sukupuolijakauma. Leireillä tytöt ja pojat majoittuvat omissa tiloissaan ja makuupaikkoja on majoitusrakennuksissa eri määrä. Noin 60 % leireille hakevista on tyttöjä.

Leirikirjeiden osalta perinteisestä kirjepostista on luovuttu. Leirivalintojen valmistuessa toukokuun puolivälissä johtaja lähettää leirikirjeen ja tilisiirtolomakkeen sähköpostitse huoltajan sähköpostiosoitteeseen. Sähköpostissa pyydetään alustava vahvistus leiripaikan vastaanottamisesta. Näin pystytään mahdollisimman tehokkaasti huolehtimaan, ettei leiripaikkoja jää käyttämättä. Tällä varmistetaan myös se, että tieto leiripaikasta on saavuttanut kaikki asianosaiset. Lopuksi lähetetään tieto valinnoista myös jonoon jäävien leiriläisten huoltajille.

Tarvittaessa leirijohtaja lähettää leiripaikan vahvistamisesta

tekstiviestimuistutuksen lähempänä leirimaksun eräpäivää.

Leirikäytännöt ja turvallisuus

Turvallisen leirikokemuksen luominen on ensisijainen tehtävä jokaiselle leirin työntekijälle. Turvallisuutta luotiin muun muassa tuttujen leirikäytänteiden ja henkilökunnan kouluttamisen avulla. Ennen ensimmäistä leiriä ohjaajat saivat ensiapukoulutuksen, jossa käytiin läpi olennaisimmat lasten ja nuorten leireillä tarvittavat ensiaputaidot. Lisäksi ohjaajat perehdytettiin leirikäytänteisiin. Jokainen leiri aloitettiin rajakerroksella, jossa käytiin läpi leirialueen rajat, säännöt ja muut ohjeet. Lisäksi kierroksen jälkeen pidettiin paloharjoitus, jossa käytännössä harjoiteltiin turvallinen poistuminen majoitusrakennuksista.

Jokaiseen leiripäivään kuului rantailua uiden, saunoen tai soutaen. Turvallisuuden näkökulmasta suurin riski liittyikin vesillä olemiseen. Tästä syystä leireillämme on tarkat säännöt uimiseen ja veneilyyn. Uimisessa yhtä uimavalvojaa kohden saa uida enintään kuusi lasta ja rajatulla uima-alueella korkeintaan kahden valvojan kanssa 12 lasta. Lisäksi laiturin päähän saa mennä uimaan ainoastaan ohjaajalle uimatestin suorittaneet leiriläiset, kuusi kerrallaan.

Myös päivittäin samanlaisena pysyvällä päiväohjelmalla pyrittiin luomaan turvallisuutta. Ohjatut ohjelmat limittyivät ruokailujen ympärille, joita päivään sisältyy kaikkiaan viisi.

Ruokahuollosta vastasivat ravitsemusalan ammattilaiset, joille oman haasteensa toivat koko ajan

lisääntyvät erityisruokavaliot. Vastaavasti ohjaajat suunnittelivat lapsille jokaiseen leiripäivään monipuolisia aktiviteetteja.

Leiripäivien ohjelma oli aamusta asti jokaisen leiriläisen luettavana ilmoitustaululla. Pitkän perinteen mukaan jokainen leiripäivä aloitettiin ja päätettiin lippurinkiin. Aamuisin nostettiin lippu, ohjeistettiin uuteen päivään ja illalla koottiin päivän tapahtumat yhteen sekä laskettiin lippu päivän päättymisen merkiksi.

- 8.00 Herätys ja aamupesut
- 9.00 Lipunnosto
- 9.15 Aamupala ja ryhmätyöt
- 10.15 Ohjattua toimintaa
- 11.30 Lounas, lepotauko ja kirjasto
- 12.30 Ohjattua toimintaa
- 14.30 Välipala
- 15.00 Ohjattua toimintaa
- 17.00 Päivällinen ja puhelinaika
- 18.00 Ohjattua toimintaa
- 20.00 Iltapala ja iltapesut
- 21.15 Lipunlasku
- 22.00 Hiljaisuus

Sorjassa jokainen huolehtii yhteisestä viihtyvyydestä ja siisteydestä. Aamuisten ryhmätöiden tarkoituksena oli siistiä ympäristöä ja näin huolehtia yhdessä leirialueesta. Ryhmätyöt tehtiin tuparyhmissä, jotka muodostuivat yöpymispaikan mukaan. Jokaiseen päivään kuului puhelinaika päivällisen jälkeen, jolloin lapset saivat halutessaan noutaa leirikeskuksen kansliasta oman puhelimensa. Muina aikoina keskityttiin leirielämään ja nautittiin kesästä.

Leirikeskuksen ylläpito, kunnostus ja vuokraus

Sorjan kesäsiirtola on Tampereen kaupungin varhaiskasvatuksen hallinnassa. Tampereen Kesäsiirtolayhdistys vuokraa leirikeskuksen kesäksi leirikäyttöön. Kiinteistön korjauksista ja kunnossapidosta vastaa kaupungin Tilapalvelut. Yhdistyksen väki hoitaa toukokuun alussa kiinteistön suursiivouksen, johon sisältyy muun muassa ikkunoiden pesu, patjojen, vilttien ja tyyntyjen tamppaus, pölyjen pyyhintä sekä lattioiden pesu. Huhtikuun lopusta aina syyskuun

loppuun kiinteistön ulkoalueiden hoidosta vastaa yhdistyksen palkkaama kesäisäntä. Sorjan leirikesän päätyttyä yhdistys tekee kiinteistössä kattavan loppusiivouksen.

Kesäksi 2022 Sorjassa tehtiin pieniä kunnostustöitä. Puuvajaan rakennettiin kauan kaivattu liukuovi, saunan betoniportaajat ja pesuhuoneen lattia maalattiin. Päärakennuksen kaikki paloportaajat kävivät talven aikana Tampereella kunnostettavina. Keittiön ulko-ovi uusittiin ja yläkertaan menevän portaikon vuosia sitten levyseinän taakse jäänyt ikkuna avattiin. Lisäksi Hiturin majoitusrakennuksen ulkoportaiden kaiteita uusittiin. Rakennusten kaikki verhot uusittiin

yhdistyksen ja kaupungin yhteishankintana. Leirikeskuksen alueella suoritettiin normaalia laajempi metsän harvennustyö.

Sorjan leirikeskus on käytössä toukokuun alusta syyskuun loppuun. Tampereen kaupungin päiväkotiryhmät tekevät Sorjaan toukokuun ajan päiväretkiä. Leirikesän jälkeen tiloja vuokrataan erilaisiin koulutus- ja virkistystilaisuuksiin. Vuokraustoiminnan käytännön järjestelyt hoitaa yhdistyksen toiminnanjohtaja yhteistyössä kaupungin varhaiskasvatuksen hallinnon kanssa.

Tukijat ja vierailijat

Tänä vuonna tasan 30 vuotta täyttänyt Tampereen kesäsiirtolayhdistys tekee edelleen ennaltaehkäisevää lastensuojelutyötä kesäleirien puitteissa. Yhdistys tarjoaa peruskouluikäisille lapsille lomavirkistystoimintaa ja tekee yhteistyötä muiden lomatoimintaa järjestävien yhdistysten kanssa. Kesän rahoitus koostuu Tampereen kaupungin avustuksesta sekä erilaisilta yhdistyksiltä, yrityksiltä ja järjestöiltä saaduista tukirahoista. Näiden myöntämä rahallinen tuki on ehdoton edellytys leirien järjestämiseen.

Viime vuosien tapaan Foodduck Oy antoi kesäksi käyttöömme FOODDUCK-leviteannostelijan ruokailujamme helpottamaan. Yhdistyksen syntymäpäivien kunniaksi Sorjassa järjestettiin sunnuntaina 10.07. Avoimien ovien -tapahtuma, johon oli tervetulleita leiriläisten huoltajat ja

tuttavat. Tapahtumassa tutustuttiin rastiradalla leiriympäristöön, rakennuksiin ja niiden historiaan. Lisäksi yhdistyksen jäsenille ja tukijoille järjestettiin oma kahvitustilaisuus lauantaina 16.7. Leireistä oli muutamien muiden pirkanmaalaisten kesäleirien kanssa tietoa Aamulehdessä perjantaina 1.4. ja kesällä myös radio SUN teki jutun yhdistyksen lähettämän lehdistötiedotteen pohjalta. Lisäksi viime vuosien tapaan leirien Instagram-tilille @sorjanleirit julkaistiin kuvia ja videoita leirielämästä.

Kesän viimeisellä leirillä järjestettiin Tampereen kaupungin kanssa yhteistyössä kymmenelle ukrainalaisnuorelle suomalainen kesäleirikokemus. Leirin aikana paikan päällä vieraili muun muassa Tampereen kaupungin apulaispormestari Pekka Salmi. Ainutlaatuisesta leiristä saimme näkyvyyttä Aamulehdessä ja Ylen Tampereen Radiossa-perjantaina 29.7. Kyseinen leiri onnistui erinomaisesti samalla tarjoten sekä henkilökunnalle että kaikille leiriläisille täydellisen tilaisuuden englannin harjoitteluun.

Tampereen kesäsiirtolayhdistys ry on osaltaan merkittävä kesätöiden tarjoaja opiskelijoille. Leirihenkilökunnasta leirijohtajaa ja apulaisruokapalveluesimiestä lukuun ottamatta kaikki henkilökunnasta olivat opiskelijoita. Kesätyö antaa erityisesti kasvatusalalla työskenteleville opiskelijoille korvaamatonta työkokemusta lasten kanssa työskentelemisestä. Leiritoiminta on täydellinen paikka myös nuoris-, sosiaali-, kasvat-, keittiö- ja siivousalan harjoitteluihin.